

SLOVENSKÁ PSYCHIATRICKÁ SPOLOČNOSŤ SLS

VÝBOR SPsS SLS:

Lubomíra IZÁKOVÁ

PREZIDENT
PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LFUK a UNB
813 69 BRATISLAVA
E-mail: luba.izakova@nextra.sk
vybor.psychiatry@gmail.com

Mária KRÁLOVÁ

VEDECKÝ SEKRETÁR
PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LFUK a UNB
813 69 BRATISLAVA
E-mail: maria.kralova@sm.unb.sk

Dagmar BREZNOŠČÁKOVÁ

VICE-PREZIDENT
I.PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LF UPJŠ
040 11 KOŠICE
E-mail: dagmar.breznoscakova@upjs.sk

Ivan ANDRÉ

PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LFUK a UNB
813 69 BRATISLAVA
E-mail: ivan.andre@sm.unb.sk

Ivan DÓCI

II. PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LF UPJŠ
040 01 KOŠICE
E-mail: ivandoci@seznam.cz

Jozef DRAGAŠEK

I. PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LF UPJŠ
040 11 KOŠICE
E-mail: jozef.dragasek@upjs.sk

Peter JANÍK

PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LFUK a UNB
813 69 BRATISLAVA
E-mail: peterjanikmudr@gmail.com

Lívia VAVRUŠOVÁ

VAVRUSOVA CONSULTING, s.r.o.
851 01 BRATISLAVA
E-mail: vavrusova.consulting@gmail.com

Marek ZELMAN

PSYCHIATRICKÁ NEMOCNICA
93561 HRONOVCE
E-mail: mzelman@gmail.com

DOZORNÁ RADA SPsS SLS:

Barbora VAŠEČKOVÁ

PRESEDA
PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LFUK a UNB
813 69 BRATISLAVA
E-mail: vaseckova@gmail.com

Miroslav GROHOL

NEMOCNICA S POLIKLINIKOU SV. JAKUBA
085 01 BARDEJOV
E-mail: miro.grohol@gmail.com

Michal PATARÁK

PSYCHIATRICKÉ ODDELENIE FNpS
974 01 BANSKÁ BYSTRICA
E-mail: patarak.michal@gmail.com

Stanovisko Výboru Slovenskej psychiatickej spoločnosti SLS k zabezpečeniu hospitalizácie páchatel'a trestného činu, ktorého pobyt na slobode je znalcami hodnotený ako z psychiatrického hľadiska nebezpečný (t. j. spáchal trestný čin pod vplyvom duševnej poruchy).

V prípade, že obvinený bol prepustený z vyšetrovacej väzby na slobodu a jeho pobyt na slobode bol znalcami posúdený ako z psychiatrického hľadiska nebezpečný, polícia zabezpečí jeho transport do spádového psychiatrického zariadenia, kde sa posúdia dôvody na začatie jeho psychiatickej liečby.

Pre ďalší postup z medicínskeho aspektu existuje niekoľko možností, ktoré sa majú použiť do právoplatného rozhodnutia súdu o uložení ochranného liečenia:

- po prepustení z väzby má byť páchatel' psychiaticky vyšetrený v spádovom psychiatrickom zariadení. Na základe záverov tohto vyšetrenia psychiater rozhodne, či sú splnené podmienky pre nedobrovoľnú hospitalizáciu (hospitalizácia bez súhlasu pacienta):
  - ak podmienky pre nedobrovoľnú hospitalizáciu sú splnené, začne sa liečba jeho akútneho stavu v spádovom ústavnom psychiatrickom zariadení a to do takého zlepšenia stavu, aby páchatel' neohrozoval seba alebo svoje okolie, alebo aby nehrozilo vážne zhoršenie jeho zdravotného stavu (Zákon 576/2004 Z.z.). Následne po liečbe a zlepšení stavu je páchatel' prepustený z hospitalizácie do ambulantnej psychiatickej starostlivosti (pretože už neexistujú medicínske dôvody pre jeho ďalšiu hospitalizáciu, t.j. nie je hrazená zo zdravotného poistenia, nie je ani nariadenie súdu, ktoré by odôvodňovalo jeho ďalšiu hospitalizáciu, neexistuje žiadna opora v legislatíve). V prípade, že prokuratúra trvá na hospitalizácii takéhoto pacienta, pre ktorú už neexistujú zákonné podmienky, je nutné iniciovať prijatie predbežného opatrenia alebo iného legislatívneho kroku, ktorý túto situáciu vyrieši. Nie je možné od zdravotníckeho zariadenia požadovať „nelegislatívne, protizákonné“ kroky, t. j. prevziať do starostlivosti a držať v ústave pacienta, ktorý nespĺňa podmienky podľa Zákona 576/2004 Z.z.. Hospitalizácia bez súhlasu pacienta v psychiatrickom zariadení musí mať zákonné dôvody a plniť svoj účel.
  - ak pre nedobrovoľnú hospitalizáciu nie sú splnené podmienky (Zákon 576/2004 Z.z.) a páchatel' odmieta podpísať informovaný súhlas s hospitalizáciou, t. j. nevyžaduje neodkladnú ústavnú zdravotnú starostlivosť, nie je možné ho psychiaticky hospitalizovať. Ďalší postup je v kompetencii ambulantného psychiatra.
  - ak počas nedobrovoľnej hospitalizácie nedôjde k takému zlepšeniu stavu, aby mohla byť ukončená:
Zariadenie, kde je páchatel' hospitalizovaný zabezpečí jeho preklad do zariadenia zdravotníckej starostlivosti, ktorého spôsob financovania umožňuje dlhodobé hospitalizácie (napr. psychiatrické liečebne), najvhodnejšie tam, kde sa očakáva výkon ústavného ochranného liečenia.

Súčasne toto zdravotnícke zariadenie informuje prokuratúru o postupe, ktorý zvolilo a upozorní na potrebu urýchleného rozhodnutia súdu o nariadení a výkone ochranného liečenia. Na splnenie účelu ochranného liečenia je nevyhnutná aktívna spolupráca všetkých zainteresovaných strán – súdu, prokuratúry a zdravotníckeho zariadenia. V prípade, že sa stav páchatela počas liečby v tomto zariadení zlepší do tej miery, že ďalej nebude spĺňať zákonné podmienky pre nedobrovoľnú hospitalizáciu, prepustí ho do ambulantnej psychiatrickej starostlivosti.

Potrebné je vziať do úvahy skutočnosť, že zdravotnícke zariadenie rieši počas bežnej hospitalizácie akútny stav pacienta, pričom ochranné liečenie nie je zamerané len na riešenie akútneho stavu, ale na jeho dlhodobé liečebné ovplyvnenie (čo zníži riziko opätovného páchania trestnej činnosti). Pokiaľ však takýto druh opatrenia nie je páchatelovi uložený rozhodnutím súdu, nemocničné zariadenie nie je oprávnené takýto spôsob liečby realizovať.

V Bratislave dňa 05.04.2016.

MUDr. Ľubomíra Izáková, PhD.
prezident SPsS SLS